Lietas arhīva Nr. KA03-0072-19
ECLI:LV:LAAT:2019:0409.11181186816.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2019.gada 9.aprīlī

Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija
tiesas sēdes priekšsēdētāja D.Skudra,
tiesneši A.Vilmanis un J.Vasiļkovskis,
ar tiesas sēžu sekretāru K.Pauniņu, tulci E.Pipari,
piedaloties prokurorei G.Viļumai,
aizstāvei I.Grolmusai,

atklātā tiesas sēdē, apelācijas kārtībā izskatīja Daugavpils prokuratūras prokurores apelācijas protestu par Daugavpils tiesas 2019.gada 22.janvāra spriedumu, ar kuru /pers. D/, personas kods /personas kods/, atzīts par vainīgu un sodīts

par Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi;

par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu (izdarīts 2016.gada 20.oktobrī) ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem;

par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu (izdarīts 2016.gada 22.oktobrī) ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, /pers. D/ noteikts sods – brīvības atņemšana uz 4 mēnešiem. Pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, pilnīgi saskaitot šajā spriedumā un Zemgales rajona tiesas 2018.gada 9.novembra spriedumā krimināllietā Nr.11221085918 piespriestos sodus, galīgais sods /pers. D/ noteikts – brīvības atņemšana uz 4 mēnešiem un piespiedu darbs 220 stundas.

/pers. D/ drošības līdzeklis – apcietinājums atstāts negrozīts.

/pers. D/ brīvības atņemšanas soda izciešanā ieskaitīts apcietinājums no 2018.gada 13.decembra līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

/pers. D/ izskaidrots, ka saskaņā ar Latvijas Sodu izpildes kodeksa 133.panta pirmo daļu, viņam ir pienākums pieteikties piespiedu darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši deklarētajai dzīvesvietai desmit darba dienu laikā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes. Ja tiesa pieņēmusi lēmumu par notiesātā pirmstermiņa atbrīvošanu no soda, notiesātajam ir jāierodas pieteikties piespiedu darba izpildes uzsākšanai Valsts probācijas dienesta teritoriālajā struktūrvienībā atbilstoši savai dzīvesvietai triju darba dienu laikā pēc atbrīvošanas no brīvības atņemšanas iestādes.

No /pers. D/ piedzīta mantiskā kaitējuma kompensācija cietušā /pers. F/ labā 697,36 *euro*, cietušā /pers. G/ labā 60 *euro*.

Lietā apsūdzētā /pers. D/ un cietušo apelācijas sūdzības nav iesniegtas.

Noklausījusies tiesneses, kurai uzdots referēt, ziņojumu, pārbaudījusi pierādījumus lietā, Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

konstatēja

Daugavpils tiesa spriedumā atzina, ka /pers. D/ tīši iznīcināja svešu mantu, šādos apstākļos: 2016.gada 20.oktobrī, naktī, pēc pulksten 1.00 /pers. D/, īstenojot nodomu iekļūt saimniecības ēkā, kas atrodas /adrese/, ar metāla krāsns kruķi izsita tās durvju stiklu 25 *euro* vērtībā, nodarot /pers. F/ mantisku zaudējumu.

Šādas apsūdzētā darbības pirmās instances tiesa kvalificēja atbilstoši Krimināllikuma 185.panta pirmajai daļai.

Kā arī /pers. D/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), iekļūstot telpā, šādos apstākļos: 2016.gada 20.oktobrī, naktī, pēc pulksten 1.00 /pers. D/, ar metāla krāsns kruķi izsitot durvju stiklu, iekļuva saimniecības ēkā, kas atrodas /adrese/, un nolaupīja /pers. F/ piederošās mantas 1339,73 *euro* kopējā vērtībā: rokas ripzāģi "Ferm CSM1033" 69,99 *euro* vērtībā, benzīna ķēdes zāģi "OLEMAG" 220 *euro* vērtībā, kompresoru (25 litri, korpuss zilā krāsā) ar šļūteni 250 *euro* vērtībā, lentes slīpmašīnu "SKILL 1210" 58,79 *euro* vērtībā, leņķa slīpmašīnu "Jasper" 80 *euro* vērtībā, rokas frēzēšanas iekārtu 30 *euro* vērtībā, divus elektriskos finierzāģus "Ferum", katru 35 *euro* vērtībā, kopā 70 *euro* vērtībā, divus elektriskos finierzāģus "Rebir", katru 30 *euro* vērtībā, kopā 60 *euro* vērtībā, slīpmašīnu "Skill" 85 *euro* vērtībā, metināšanas aparātu-invertoru 300 *euro* vērtībā, metināšanas masku 20 *euro* vērtībā, elektrisko urbi "Ferum" 35 *euro* vērtībā, rokas elektrisko ēveli "Jasper" 33,95 *euro* vērtībā, rokas elektrisko ēveli 30 *euro* vērtībā.

Šādas apsūdzētā darbības pirmās instances tiesa kvalificēja atbilstoši Krimināllikuma 175.panta trešajai daļai.

/pers. D/ izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), iekļūstot telpā, šādos apstākļos: 2016.gada 22.oktobra naktī /pers. D/ iekļuva garāžā, kas atrodas /adrese 2/, un nozaga /pers. G/ piederošu trimmeri "Jasper" 60 *euro* vērtībā.

Šādas apsūdzētā darbības pirmās instances tiesa kvalificēja atbilstoši Krimināllikuma 175.panta trešajai daļai.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas protestu iesniedza Daugavpils prokuratūras prokurore G.Viļuma. Prokurore uzskata, ka Daugavpils tiesa apsūdzētajam piesprieda pārāk mīkstu sodu, kas nav samērīgs ar izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. Nosakot sodu par 2016.gada 22.oktobrī izdarīto zādzību, Daugavpils tiesai bija jāņem vērā to raksturojošais apstāklis, proti, ka /pers. D/ mantu nolaupīja personai, kura viņu pirms tam vairākas dienas bija izmitinājusi savā mājās. Savukārt, nosakot sodu par 2016.gada 20.oktobrī izdarīto zādzību, atbilstošu ievērību neguva tas, ka ar šo noziegumu cietušajam radītais mantiskais zaudējums bija vairāk nekā 3,6 reizes lielāks par tobrīd valstī noteikto minimālo darba algu. Turklāt Daugavpils tiesai bija jāņem vērā arī, ka /pers. D/ pēc šo noziegumu izdarīšanas turpināja izdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus (ko apliecina Jelgavas tiesas 2017.gada 14.jūlija un 7.augusta spriedumi, kā arī Zemgales rajona tiesas 2018.gada 9.novembra spriedums) un labprātīgi neatlīdzināja cietušajiem nodarīto zaudējumu.

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu konstatēja apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli - noziedzīgu nodarījumu recidīvu, prokurore uzskata, ka noteiktais sods nav pietiekams, lai sasniegtu Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi, proti, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu un panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas.

Prokurore lūdz atcelt Daugavpils tiesas spriedumu daļā par /pers. D/ noteikto sodu un taisīt šajā daļā jaunu spriedumu. /pers. D/ sodīt: par Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi 15 dienām; par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (izdarīts 2016.gada 20.oktobrī) ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem 15 dienām; par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu (izdarīts 2016.gada 22.oktobrī) ar brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem 15 dienām. Pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, /pers. D/ noteikt sodu – brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem. Pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, pilnīgi saskaitot šo sodu un Zemgales rajona tiesas 2018.gada 9.novembra spriedumā krimināllietā Nr.11221085918 piespriesto sodu, galīgo sodu /pers. D/ noteikt – brīvības atņemšanu uz 8 mēnešiem un piespiedu darbu uz 220 stundām. Pārējā daļā Daugavpils tiesas 2019.gada 22.janvāra spriedumu lūdz atstāt negrozītu.

Apelācijas instances tiesas sēdē prokurore G.Viļuma savu apelācijas protestu uzturēja.

Apsūdzētais apelācijas protestu neatzina un lūdza Daugavpils tiesas spriedumu atstāt negrozītu. Apsūdzētais paskaidroja, ka viņam nepieciešama ārstēšanās, bet ieslodzījuma vieta to nevar nodrošināt. Vēlas cietušajiem atlīdzināt zaudējumus.

Krimināllietu tiesas kolēģija, noklausījusies apsūdzētā paskaidrojumus, aizstāves un prokurores viedokli, atzīst, ka apelācijas protests ir daļēji apmierināms, bet Daugavpils tiesas spriedums atceļams daļā par soda noteikšanu /pers. D/ par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā (izdarīts 2016.gada 20.oktobrī), par soda noteikšanu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, un par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, taisot atceltajā daļā jaunu spriedumu. Pārējā daļā pirmās instances tiesas spriedums ir atstājams negrozīts.

Tā, pirmās instances tiesa spriedumā norādīja, ka saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu /pers. D/ izdarītais noziedzīgais nodarījums, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā, ir klasificējams kā smags, cietušajam tika nodarīts mantiskais zaudējums 1339,73 *euro* kopvērtībā. Vērtējot apsūdzētā /pers. D/ personību, pirmās instances tiesa norādīja, ka apsūdzētais agrāk ir sodīts, sodāmība nav dzēsta, pirms apcietinājuma strādāja. Tiesas sēdē apsūdzētais paskaidroja, ka viņa apgādībā ir četri nepilngadīgi bērni. No informācijas sistēmas "VMIS" datiem redzams, ka /pers. D/ ir 2002.gadā dzimis bērns. Nosakot soda mēru, tiesa ņēma vērā apsūdzētā atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus. Pamatojoties uz Krimināllikuma 47.panta otro daļu, par apsūdzētā atbildību mīkstinošo apstākli tiesa atzina vaļsirdīgu vainas atzīšanu un izdarītā nožēlošanu. Par atbildību pastiprinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu atzina noziedzīgo nodarījumu recidīvu. Nosakot soda mēru, tiesa ņēma vērā, ka /pers. D/ ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību, kura izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādējādi, nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu. Ievērojot minētos apstākļus, tiesa uzskatīja par pamatotu noteikt apsūdzētajam sodu par Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu – īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 mēnesi, par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas izdarīts 2016.gada 20.oktobrī, – īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem, par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu, kas izdarīts 2016.gada 22.oktobrī, –īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 mēnešiem. Pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, sodus daļēji saskaitot, Daugavpils tiesa noteica brīvības atņemšanu uz 4 mēnešiem.

Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka pirmās instances tiesas piespriestais sods par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā (izdarīts 2016.gada 20.oktobrī) - īslaicīga brīvības atņemšana uz 3 mēnešiem, neatbilst izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam, nodarītajam kaitējumam un apsūdzētā personībai, tātad noteikts neatbilstoši Krimināllikuma 46.panta prasībām.

Ņemot vērā cietušajam /pers. F/ nodarīto zaudējumu apmēru, apelācijas instances tiesa atzīst, ka apsūdzētajam ir piespriests pārāk mīksts sods, kas nav samērīgs ar izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu, radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību. /pers. D/ likumpārkāpumu vēsture liecina par viņa tieksmi izdarīt likumpārkāpumus. Iepriekš /pers. D/ tika sodīts par mantiska rakstura noziedzīgiem nodarījumiem, līdz ar to secināms, ka iepriekš piespriestie sodi apsūdzēto nav pozitīvi ietekmējuši, viņš nav izdarījis secinājumus un nav labojis savu uzvedību un attieksmi pret likumu ievērošanu. Krimināltiesisko attiecību taisnīgs noregulējums nenozīmē tikai sodīt vainīgos un piespriest viņiem vēlamo sodu, lai apsūdzētais izjustu sekas par savu nelikumīgo rīcību, bet sodam jābūt tādam, lai arī cietušais būtu gandarīts, ka par viņam nodarītajiem zaudējumiem ir noteikts atbilstošs un taisnīgs sods, jo tiesai ir jāievēro soda samērīguma un individualizācijas princips, ko neņēma vērā pirmās instances tiesa.

Tādejādi, ievērojot iepriekš minēto, Krimināllikuma 35., 46.panta prasības, proti, soda mērķi, izdarītā noziedzīgā nodarījumu raksturu un cietušajam nodarītā kaitējuma apmēru, ņemot vērā apsūdzētā personību, atbildību ietekmējošos apstākļus, lemjot par /pers. D/ nosakāmā soda mēru, apelācijas instances tiesa atzīst, ka ir nosakāms bargāks sods. Nosakot brīvības atņemšanas soda ilgumu jeb soda mēru, tiesa ņem vērā apsūdzētajam konstatētos atbildību ietekmējošus apstākļus, viņa personu raksturojošās ziņas, kas pirmās instances tiesas spriedumā atreferētas, soda individualizācijas un samērīguma principu. Ņemot vērā, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts atbildību pastiprinošos apstākļos, tas ir, viņa izdarītie noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgo nodarījumu recidīvu, tomēr apsūdzētais tiesas sēdē pilnībā atzinis savu vainu, apelācijas instances tiesai nav pamata būtiski palielināt brīvības atņemšanas soda mēru.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, sods /pers. D/ nosakāms, daļēji saskaitot piespriestos sodus, jo izdarīti ir divi smagi un viens mazāk smags noziegums. Krimināllikuma 50.panta trešā daļa noteic, ka, ja vismaz viens noziedzīgais nodarījums, kas veido noziedzīgu nodarījumu kopību, ir smags vai sevišķi smags, galīgais sods tiek noteikts, pilnīgi vai daļēji saskaitot piespriestos sodus.

Ņemot vērā, ka inkriminētos noziedzīgos nodarījumus apsūdzētais izdarīja pirms viņa notiesāšanas ar Zemgales rajona tiesas 2018. gada 9.novembra spriedumu krimināllietā Nr. 11221085918, kā arī ievērojot, ka saskaņā ar Krimināllikuma 52. panta $2.^1$ daļu piespiedu darbs un brīvības atņemšana, kuras termiņš kopā nepārsniedz trīs gadus, ir izpildāmi patstāvīgi, - galīgais sods apsūdzētajam ir nosakāms, pilnīgi saskaitot šajā lietā noteikto sodu ar sodu, kas noteikts Zemgales rajona tiesas 2018. gada 9. novembra spriedumā.

Apelācijas instances tiesa pozitīvi vērtē apsūdzētā vēlmi atlīdzināt nodarīto zaudējumu un turpmāk atturēties no jaunu noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, tomēr tas nav pamats noteikt mīkstāku sodu. Apsūdzētajam arī pēc soda izciešanas ir iespēja atlīdzināt zaudējumus cietušajiem un vairs neizdarīt jaunus noziedzīgus nodarījumus.

Saskaņā ar Sodu izpildes kodeksa 78.pantu cietumos ir nodrošināta medicīniskā palīdzība notiesātajiem, tādēļ tiesa uzskata, ka nepieciešamības gadījumā /pers. D/ tiks sniegta medicīniskā palīdzība.

Apsūdzētajam juridisko palīdzību sniedza zvērināta advokāte I.Grolmusa, kurai saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu no valsts līdzekļiem izmaksājami 120 *euro* par sniegto juridisko palīdzību. Izdevumu atlīdzināšanas pienākums valstij, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 368.panta pirmo daļu, uzliekams apsūdzētajam.

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 563.panta pirmās daļas trešo punktu, Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

nosprieda

atcelt Daugavpils tiesas spriedumu daļā par soda noteikšanu /pers. D/ par noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā (izdarīts 2016.gada 20.oktobrī), par soda noteikšanu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu, par galīgā soda noteikšanu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta piekto daļu.

Taisot atceltajā daļā jaunu spriedumu, /pers. D/ par Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanu (izdarīts 2016.gada 20.oktobrī) sodīt ar brīvības atņemšanu uz 4 (četriem) mēnešiem.

Pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgu nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, /pers. D/

noteikt sodu – brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem. Pamatojoties uz Krimināllikuma 50.panta piekto daļu, pilnīgi saskaitot šajā spriedumā un Zemgales rajona tiesas 2018.gada 9.novembra spriedumā piespriestos sodus, /pers. D/ galīgo sodu noteikt – brīvības atņemšanu uz 6 (sešiem) mēnešiem un piespiedu darbu uz 220 (divi simti divdesmit) stundām.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

/pers. D/ drošības līdzekli – apcietinājumu atstāt negrozītu.

Piedzīt no /pers. D/ valsts labā procesuālos izdevumus 120 *euro* (viens simts divdesmit *euro*) par advokātes darbu apelācijas instances tiesā un noteikt /pers. D/ 30 dienu termiņu no nolēmuma spēkā stāšanās dienas šīs summas labprātīgai samaksai.

Pilns nolēmums pieejams 2019.gada 24.aprīlī.

Nolēmums var tikt pārsūdzēts vai noprotestēts 10 dienu laikā Augstākajā tiesā par kasācijas iemesliem, kas paredzēti Kriminālprocesa likuma 574. un 575.pantā, sūdzību vai protestu iesniedzot Latgales apgabaltiesā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja D.Skudra

Tiesneši A.Vilmanis

J.Vasiļkovskis